

Fókusz Takarékszövetkezet

Jászszentlászló
Alkotmány u. 2/A.
6133

Ügyintéző: Fenyvesi Miklós
Telefon: 428-2600/1327
E-mail: fenyvesim@mnb.hu
Telefax: 428-2536
Iktatószám: MNB/21715/2011
Budapest, 2011. október 20.

HATÁROZAT

Tárgy: Hatósági ellenőrzés lezárása bírság kiszabásával és intézkedésre kötelezéssel

A Fókusz Takarékszövetkezetnél (székhelye: 6133 Jászszentlászló, Alkotmány u. 2/A; cégjegyzékszám: 03-02-000232/1990, a továbbiakban: takarékszövetkezet) az MNB/12404/2011. iktatószámú végzéssel indított, PFE/65/2011. ügyszám alatt hivatalból lefolytatott hatósági ellenőrzési eljárás megállapításai alapján az alábbi

h a t á r o z a t o t

hozom:

I. A takarékszövetkezetet

500 000 Ft, azaz ötszázezer forint összegű

BÍRSÁG MEGFIZETÉSÉRE KÖTELEZEM.

A kiszabott bírságot jelen határozatom jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül kell a Magyar Nemzeti Bank 19017004-00000309-00000000 pénzforgalmi jelzőszámú számlájára történő átutalással - a közlemény rovatban „bírság” megjelöléssel, valamint a határozat iktatószámának feltüntetésével - megfizetni.

A bírság megfizetésére meghatározott határidő elmulasztása esetén, a be nem fizetett bírságösszeg után késedelmi pótlék kerül felszámításra, amelynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öt része. A késedelmesen megfizetett késedelmi pótlék után nem számítható fel késedelmi pótlék. A késedelmi pótléket a Magyar Nemzeti Bank fent hivatkozott számú számlájára kell átutalással - „késedelmi pótlék” megjelöléssel, valamint a határozat iktatószámának feltüntetésével - megfizetni.

A bírság önkéntes megfizetésének elmaradása esetén a Magyar Nemzeti Bank hatósági átutalás útján hajtja be a takarékszövetkezet jelen határozatból eredő lejárt tartozását.

II. A bírság megfizetésén túl kötelezem a takarékszövetkezetet, hogy:

1. a hibás adatokkal beérkező, fizetési számlán jóvá nem írható forint fizetési megbízásokat a tárgynapon utasítsa vissza a fizető fél részére.

Határidő: 2011. december 31.

Az előírt kötelezettség teljesítésének igazolása érdekében a takarékszövetkezet 2012. március 15-ig küldje be a 2012. február 1-28. közötti időszakra vonatkozóan az MNB/12404/2011. iktatószámú végzés melléklete szerinti 23. számú adattáblát, valamint ugyanezen időszakra vonatkozóan a 46915., 46922., 46911., 38991. számú főkönyvi számlák napi záró egyenlegeit és azok tételes leírását tartalmazó leltárát;

2. amennyiben a takarékszövetkezet a beérkező átutalásokat visszautasítja, a visszautasítás okáról és a visszautasításra okot adó tényszerű hibák helyesbitéséhez szükséges eljárásról lehetőség szerint értesítse az ügyfelet.

Határidő: 2011. december 31.

Az előírt kötelezettség teljesítésének igazolása érdekében a takarékszövetkezet 2012. március 15-ig küldje be 2012. február 1-28. közötti időszakra vonatkozóan az ellenőrzést megindító MNB/12404/2011. iktatószámú végzés mellékletében részletezett 15-es számú adattáblát;

3. a fizetési számlán fedezet hiánya miatt nem teljesíthető fizetési megbízásokat - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában, illetve ha a számlatulajdonossal másként nem állapodott meg - utasítsa vissza.

Határidő: 2011. december 31.

Az előírt kötelezettség teljesítésének igazolása érdekében a takarékszövetkezet 2012. március 15-ig küldje be 2012. február 1-28. közötti időszakra vonatkozóan az MNB/12404/2011. iktatószámú végzés melléklete szerinti 7. és 13. számú adattáblát, valamint azokban szereplő fizetési műveletekhez tartozó felhatalmazó levelek másolatát, illetve a hatályos Általános Szerződési Feltételeket;

4. a beszedési megbízások, hatósági átutalások és átutalási végzések fedezethiány miatt történő visszautasítását a sorba állítás időtartamának lejártakor végezze el.

Határidő: 2012. január 31.

Az előírt kötelezettség teljesítésének igazolása érdekében a takarékszövetkezet 2012. március 15-ig küldje be a 2012. február 1-28. közötti időszakra vonatkozóan az MNB/12404/2011. iktatószámú végzés melléklete szerinti 14. számú adattáblát, valamint a hiányosság megszüntetése érdekében hozott intézkedéseit igazoló dokumentumokat;

5. a forintban, euróban és más EGT-állam pénznemében beérkező fizetési művelet összegét a takarékszövetkezet a számláján történt jóváírást követően haladéktalanul, a saját számláján történt jóváírás munkanapjánál nem későbbi értéknappal lássa el, és egyúttal haladéktalanul bocsássa ügyfelei rendelkezésére.

Határidő: 2012. január 31.

Az előírt kötelezettség teljesítésének igazolása érdekében a takarékszövetkezet 2012. március 15-ig küldje be 2012. február 1-28. közötti időszakra vonatkozóan az MNB/12404/2011. iktatószámú végzés melléklete szerinti 1., 17. és 28. számú adattáblákat;

A takarékszövetkezet a jelen határozatban előírt beszámolási kötelezettségét az MNB Pénzforgalom és értékpapír-elszámolás szakterület részére köteles teljesíteni és az előírt adatokat megküldeni. A bekért dokumentumokat javasolom elektronikus adathordozón, a táblázatokat táblázat kezelő programmal elkészítve megküldeni.

Felhívom a takarékszövetkezet figyelmét, hogy amennyiben az előírt kötelezettség kapcsán az eljárás során törvény által védett adatokat (üzleti-, bank-, biztosítási-, értékpapír- és fizetési titkokat) tartalmazó dokumentumokat küld elektronikus formában az MNB részére, biztosítsa azok megfelelő védelmét (pl. az adatátadástól elkülönülten megküldésre kerülő megnyitási jelszó alkalmazásával).

A jelen határozatom ellen - közigazgatási eljárás keretében - fellebbezésnek helye nincs. A határozat bírósági felülvizsgálata a közléstől számított harminc napon belül, jogszabálysértésre hivatkozással a Fővárosi Bíróságtól keresettel kérhető. A Fővárosi Bíróságnak címzett keresetlevelet 3 példányban a Magyar Nemzeti Banknál kell benyújtani vagy ajánlott küldeményként részére postára adni. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. A takarékszövetkezet a tárgyalás tartása iránti kérelmét a keresetlevélben terjesztheti elő.

Az eljárás során eljárási költség nem merült fel.

Indokolás

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvény (továbbiakban: MNBtv.) 29. §-ában foglalt jogkörömben eljárva a takarékszövetkezettel szemben a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII.6.) MNB rendelet (továbbiakban: MNBr.) egyes előírásainak betartása tárgyában az MNB/12404/2011. iktatószámú végzéssel 2011. június 20-án hatósági ellenőrzési eljárást indítottam, majd folytattam le. Az eljárás keretében a 2011. szeptember 12-15. között elvégzett helyszíni ellenőrzés megállapításait az MNB/18994/2011. iktatószámú jegyzőkönyv (továbbiakban: Jegyzőkönyv) rögzítette. A Jegyzőkönyv megállapításait a takarékszövetkezet 2011. október 3-i keltezésű, 201121. iktatószámú nyilatkozatában nem vitatta, a jogszabálysértések minősítését befolyásoló érdemi észrevételt nem tett.

A hatósági ellenőrzési eljárás során megállapítottam, hogy a takarékszövetkezet az alábbiakban részletezettek szerint megsértette az MNBr. előírásait:

1. A takarékszövetkezet a „rendezetlen tételek” főkönyvi számlán tartja nyilván azokat a beérkező tételeket, amelyeket saját számláján történő jóváírást követően valamilyen oknál fogva nem tud az ügyfél fizetési számláján jóváírni. Ezen főkönyvi számlán a vizsgált időszakban eseti jelleggel a Bankközi Klíring Rendszerből (továbbiakban: BKR) beérkező tételek kerültek könyvelésre, amelyek azt követően, hogy azokat a jóváírást azonosító adatok hibája vagy hiánya miatt a takarékszövetkezet nem tudta a kedvezményezett számláján jóváírni, nem kerültek a jogszabályban előírt határidőben visszautasításra. A takarékszövetkezet a belföldi forint fizetési forgalomban, a hozzá elektronikus úton hibás azonosító adatokkal beérkező fizetési műveletek visszautasításának elmulasztásával, illetőleg késedelmes visszautasításával megszegte az MNBr. 5 §-a (6) bekezdésének előírását.
2. A takarékszövetkezet a BKR útján visszautasított átutalások esetében a visszautasítás tényéről, valamint annak okáról szóló értesítést elektronikus úton küldi meg a fizetési megbízást benyújtó pénzforgalmi szolgáltató felé. A visszautasítás okát jelölő kód kiválasztása az ügyintézők által manuálisan történik. A vizsgált időszakban eseti jelleggel a visszautasítás oka tévesen (nem a megfelelő kóddal) került megadásra. Azáltal, hogy a takarékszövetkezet a fizetési megbízás visszautasításakor nem a visszautasítás valódi okáról értesítette az ügyfelet, megszegte az MNBr. 7. § (6) bekezdésének előírását.
3. A takarékszövetkezet a vizsgálat idején hatályos „Lakossági Általános Szerződési Feltételei” szerint a számlatulajdonos által kezdeményezett fizetési megbízások fedezethiány esetén történő sorba állítását kizárólag a számlatulajdonossal kötött külön megállapodás alapján végzi. Ezzel szemben a takarékszövetkezet által használt számlavezető rendszer a rendszeres átutalási megbízásokat fedezethiány esetén minden esetben 35 napig sorba állítja, függetlenül attól, hogy a takarékszövetkezet az ügyféllel kötött-e erre vonatkozóan külön megállapodást. A vizsgált időszakban a takarékszövetkezet a fedezethiányos rendszeres átutalási megbízásokat a Jegyzőkönyv 2.1 pontjában részletezettek szerint úgy állította sorba 1-35 napig, hogy az ügyféllel erről megállapodást nem kötött.

A takarékszövetkezet a beérkező, felhatalmazó levélen alapuló beszedési megbízásokról a reggeli GIRO listából értesül. A lista kinyomtatását követően az ügyintézők a számlavezető rendszer törzsállományával egyeztetik azokat és amennyiben az ügyféllel kötöttek sorbaállítási megállapodást, beállítják azt és kézzel rögzítik a fizetési megbízást. A vizsgált időszakban egyes fedezethiányos, felhatalmazó levélen alapuló beszedési megbízásokat a Jegyzőkönyv 2.4 pontjában részletezettek szerint a takarékszövetkezet úgy állított sorba 1-35 napig, hogy az ügyféllel erről megállapodás nem kötött.

A takarékszövetkezet a fedezethiányos fizetési megbízások fizető féllel kötött megállapodás nélkül, jogszabályi rendelkezés hiányában történő sorba állításával megszegte az MNBr. 7.§-a (3) bekezdésének előírását.
4. A beszedési megbízások, hatósági átutalások és átutalási végzések fedezethiány miatt történő visszautasítását a takarékszövetkezet rendszeresen egy munkanap késedelemmel továbbítja a BKR-be (a Jegyzőkönyv 2.2 pontjában részletezettek szerint). A hiba forrása, hogy a takarékszövetkezet számlavezető rendszere a sorbaállítási időszak utolsó napján a klíringzárás

követően, a napzáró szakaszban, a BKR küldés után készíti el a visszautasító üzeneteket. A takarékszövetkezet a visszautasító üzenetek késedelmes továbbításával megsértette az MNBr. 7. § (7) bekezdése c) pontjának előírását.

5. A takarékszövetkezet a vizsgált időszakban a következő típusú, az ügyfelei javára beérkező fizetési műveleteket nem haladéktalanul, illetve egyes típusok esetében nem megfelelő értéknapnál írta jóvá a kedvezményezett fizetési számláján:

- A takarékszövetkezet a VIBER rendszerben indított, az ügyfelei javára beérkező fizetési műveletek összegéről a központi faxon kap írásbeli értesítést a levelező bankjától, amely alapján a fizetési művelet összege manuálisan kerül jóváírásra a kedvezményezett fizetési számláján. A vizsgált időszakban a takarékszövetkezetbe beérkezett egyes VIBER tételeknél a Jegyzőkönyv 3.1 pontjában részletezettek szerint a takarékszövetkezet számláján jóváírt fizetési művelet összege csak a következő munkanapon került a kedvezményezett fizetési számláján jóváírásra az ügyfél-jóváírás napjával megegyező értéknapnál, annak ellenére, hogy a fizetési műveletek összegének ügyfeleknél történő jóváírásához mind a fedezet, mind a szükséges adatok a takarékszövetkezet számára rendelkezésre álltak. Ezen kívül a vizsgált időszakban beérkezett VIBER tételek közül a Jegyzőkönyv 3.1 pontjában részletezett esetekben a fizetési műveletek összege a takarékszövetkezet saját számláján történő jóváírását, illetve az arról szóló fax értesítés beérkezését követően még a tárgynapon, ugyanakkor a tárgynapon belül késedelmesen (nem haladéktalanul) került jóváírásra a kedvezményezett fizetési számláján. Az által, hogy a takarékszövetkezet a fizetési műveletek az ügyfelek számláján történő jóváírásakor későbbi értéknapot alkalmazott annál a munkanapnál, mint amikor a fizetési művelet összegét a saját számláján jóváírták az MNBr. 20. §-ának (2) bekezdését, a beérkező fizetési művelet összegének a kedvezményezett fizetési számláján nem haladéktalanul történt jóváírásával pedig az MNBr. 21. §-át, szegte meg a takarékszövetkezet.
- Az ügyfelek javára beérkező, konverziót nem igénylő devizaátutalásokat a takarékszövetkezet a levelező bankján, mint a nostro számlavezetőn keresztül fogadja. A vizsgált időszakban befogadott, konverziót nem igénylő devizaátutalások közül a Jegyzőkönyv 3.2 pontjában részletezett esetekben a takarékszövetkezet számláján történt jóváírást követően az ügyfél nem haladéktalanul kapta meg a fizetési művelet összegét, hanem az az ügyfél fizetési számláján 2 órától 1 munkanapig terjedő késedelemmel került jóváírásra. A megbízások közül eseti jelleggel a kedvezményezett fizetési számláján való jóváírás a SWIFT üzenet beérkezéséhez képest egy munkanap késedelemmel történt meg. A jelen bekezdésben részletezett deviza-jóváírásoknál a beérkező fizetési művelet összegének a kedvezményezett fizetési számláján nem haladéktalanul történt jóváírásával a takarékszövetkezet megszegte az MNBr. 21. §-át.
- A levelezőbank egy másik levelezett hitelintézete által a takarékszövetkezet ügyfelei javára indított, takarékszövetkezeti integráción belüli fizetési műveletek összegével a takarékszövetkezet számláját még tárgynapon (T munkanap) jóváírja, ugyanakkor a takarékszövetkezet ügyfelei fizetési számlájának jóváírásához szükséges részletező adatokat a levelező bank a BKR-ből beérkező fizetési műveletek adataival együtt a következő munkanapon (T+1 munkanapon) napnyitáskor bocsátja a takarékszövetkezet rendelkezésére. A takarékszövetkezet a fizetési művelet összegét ügyfele fizetési számláján a T+1 munkanapon írja jóvá. Az alkalmazott értéknap megegyezik a kedvezményezett fizetési számlák jóváírásának napjával, így az egy munkanappal későbbi, mint a takarékszövetkezet számláján történt jóváírás értéknapja. Ennek következtében a vizsgált időszakban Jegyzőkönyv 3.3 pontjában részletezett esetek jóváírásánál az MNBr. 20. § (2) bekezdésében előírtnál egy munkanappal későbbi jóváírási értéknapot alkalmazott a takarékszövetkezet.

A hatósági ellenőrzési eljárás megállapításai alapján PFE/65/2011. ügyszám alatt, az MNB/20892/2011. iktatószámú végzéssel az MNBtv. 29/C. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés alkalmazása, illetve bírság kiszabása iránt hivatalból hatósági eljárást indítottam. A hatósági eljárás során, a jelen határozatban részletezett jogszabálysértések miatt a rendelkező részben foglaltak

szerint köteleztem a takarékszövetkezetet a jogszabálysértések megszüntetésére, valamint bírság megfizetésére.

A bírság összegének meghatározásakor súlyosbító körülményként vettem figyelembe a szabálysértések viszonylag számos körét, valamint azt, hogy egyes szabályszegések a fizetési műveleteket tömegesen érintették, illetve több jogszabálysértés rendszeres jellegűnek minősült. A rendszeresen előforduló szabályszegések közül több esetében a kedvezményezett fizetési számláján történő haladéktalan jóváírás követelményének megsértésére, két esetben pedig rendszerbe építetten helytelen jóváírási értéknap alkalmazására került sor. A bírság összegének meghatározásánál enyhítő körülményként vettem figyelembe a takarékszövetkezet országos pénzforgalomban betöltött csekély szerepét, a jogszabálysértéssel vagy mulasztással előidézett kockázatok és az ügyfeleknek egyénenként okozott kár alacsony mértékét. Enyhítő körülményként vettem továbbá figyelembe, hogy a takarékszövetkezet az ellenőrzés során együttműködő magatartást tanúsított és az intézkedés alapjául szolgáló adatok, tények, információk eltitkolásának szándékát sem mutatta, valamint azt, hogy egyes esetinek minősülő jogszabálysértések kiküszöbölése érdekében a takarékszövetkezet önként lépéseket tett.

Jelen határozatomat az MNBtv. 29/C. §-ának (1) bekezdésében biztosított jogkörömben eljárva hoztam meg.

Jelen határozatom a már hivatkozott jogszabályi rendelkezéseken, az MNBtv. 29/C. § (4) és (8) bekezdésén, 29/D. § (1) bekezdésén, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 71. § (1) bekezdésén, 72. § (1) bekezdésén, 100. § (1) bekezdés a) pontján és (2) bekezdésén, 109. § (1) bekezdésén, 110. § (1) bekezdésén, 125. § a) pontján, 126. §-án, 127. § (1) bekezdés a) pontján, 131. § (1) bekezdésén, 132. §-án és 138. §-án, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 338. § (1) és (2) bekezdésén alapul.

A fellebbezés jogát, illetve a határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségét az MNBtv. 29/B. §-ának (3) bekezdése zárja ki, illetve biztosítja.

Jelen határozatom a Ket. 128. § (1) bekezdés c) pontja értelmében a közlés napjával jogerős.

Simor András
a Magyar Nemzeti Bank elnökének
nevében és felhatalmazása alapján

Király Júlia